

Asianro 494/06.00.00/2020

§ 65**Koronatilanteen vaikutus sosiaali- ja terveyskeskuksen toimintoihin**

Sosiaali- ja terveystalouden johtaja Juha Sandberg 27.4.2020

Koronaviruksen Covid-19 aiheuttama pandemia on johtanut Suomessa poikkeusoloihin ja sen vaikutus koko yhteiskunnan toimintaan on ollut erittäin mitätvä. Tilanteen eskaloituminen käynnistyi 12.3., jolloin Valtioneuvosto antoi ensimmäisen päätöksen kokoontumisvapauden rajoittamisesta. Tämän jälkeen on annettu lukuisia päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita valtioneuvoston, sosiaali- ja terveysministeriön, THL:n ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston toimesta. Raision sosiaali- ja terveyskeskus on menettänyt annettujen päätösten, määräysten ja ohjeiden mukaisesti.

Raision pandemiajohtoryhmän työ käynnistyi 16.3. Kokoontuminen on ollut siitä lähtien lähes päivittäistä. Valmiuslakien ollessa voimassa on koko ajan ylläpidetty korotettua valmiutta toimia tilanteen edellyttämällä tavalla. Koronatilanne on edellyttänyt Raision sosiaali- ja terveyskeskukselta lukuisia toimenpiteitä normaaliin palvelutuotantoon.

Henkilöstövaikutukset:

Sosiaali- ja terveyskeskuksessa on toteutettu runsaasti henkilöstösiirtoja palvelualueiden sisällä. Henkilöstöä on siirretty suljetuista ja ei kiireellisistä toiminnoista vahvistamaan terveyskeskuksen toimintaa, kotipalvelua ja koronatilanteen johdosta perustettua hengitystieinfektio-osastoa. Henkilöstösiirtoja on toteutettu myös siirtämällä varhaiskasvatuksen ja vapaa-aika sektorin työntekijöitä sosiaali- ja terveyskeskuksen eri tehtäviin. Siirtoja on tehty n. 30 keskukselta toiseen. Yli 70-vuotiaille käynnistetty kauppakassipalvelu on myös vaatinut henkilöstöresurssia.

Talousvaikutukset:

Koronatilanteen talousvaikutuksia on tässä vaiheessa vielä vaikea lähteä ennakoimaan. Koronatilanne itsessään lisää erikoissairaanhoidon menoja mutta elektiivisen toiminnan väheneminen taas vähentää menoja. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri on ennakoimut kuntalaskutuksen laskevan 44-58 miljoonaa euroa. Tämä ei kohdistu tasaisesti kuntiin mutta antaisi suuntaa siitä, että sairaanhoitopiirin kuntalaskutus ei Raisionkaan osalta tänä vuonna kasvaisi. Koronatilanteen johdosta on sosiaali- ja terveyskeskuksessa tehty monia investointeja ja hankintoja. Näistä kaikista koronatilanteen aiheuttamista menolisäyksistä kootaan taulukko, johon syntyvät ylimääräiset kustannukset kirjataan.

Toimipisteiden sulkemiset ja toiminnan muutokset:

Valtioneuvoston ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston määräysten ja päätösten johdosta sosiaali- ja terveyskeskuksessa on tehty ao. toimipisteiden sulkemiset ja toiminnan muutokset:

Terveystalveluiden toimenpiteet:

- Terveystalvelukseen on perustettu erillinen hengitystieinfektiovastaanotto ajanvarauksella,
- Terveystalveluksessa hoidon tarpeen arvioissa on arvioitu hoidon kiireellisyys ja potilaita on hoidettu mahdollisimman paljon puhelimessa,
- Suun terveydenhuollossa kiireellinen hoito on annettu hoidon tarpeen arvion perusteella,
- Terveystalveluneuvonnassa neuvolassa ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa talvelut jatkuvat ja terveystarkastuksia tehdään rajoitetusti.

Hoidon ja hoivan toimenpiteet:

- Kuntoutusosasto on muutettu hengitystieinfektio-osastoksi.
- Hulvelan talvelukeskus on suljettu.
- Intervalliyksikön toiminta on toistaiseksi keskeytetty.
- Kerttulan ikäihmisten päiväkuntoutustoimintaa ei järjestetä toistaiseksi.
- Ikäihmisten kuntosalit on suljettu toistaiseksi.
- Päivä- ja kotikuntoutustoiminta on rajoitettu minimiin.
- Ikäneuvola on suljettu elokuun loppuun asti.
- Ei-kiireellisiä talvelutarpeen arvioiteja ei tehdä toistaiseksi
- Vierailut vanhusten ja muiden riskiryhmien asumistalveluyksiköissä on kielletty. Samoin ulkopuolisten vierailut hoitolaitoksissa, terveydenhuollon yksiköissä ja sairaaloissa on kielletty, pois lukien tapauskohtaisesti arvioiden kriittisesti sairaiden ja lasten oireettomat läheiset, saattohoidossa olevien läheiset sekä puoliso tai tukihenkilö synnytysosastolla.
- Puhelinsoitot yli 70-vuotiaille.

Sosiaalitalveluiden toimenpiteet:

- Olkkari on suljettu toistaiseksi.
- Päiväkeskukset Jokela ja Honkamäki on suljettu toistaiseksi.

Työllisyystalveluiden toimenpiteet

- Kauppakassitalvelu on käynnistetty yli 70-vuotiaille ja muille riskiryhmäläisille.
- Arkiapu on keskeytetty toistaiseksi, jotta estetään mahdollisen infektion leviäminen ikäihmisten keskuuteen.

- Kuntouttava työtoiminta sekä kehitysvammaisten työtoiminta on keskeytetty 1.6. asti. Myös Alhaisten ja Mahittulan pajat ovat suljettuna 1.6. asti
- Viikolla 18 käynnistettiin kolmen ostopalvelutuottajan kanssa etäkuntouttavan työtoiminnan palvelumuodon toteutus STM:n ohjeiden mukaisesti
- Martinkadun toimisto on suljettu asiakastapaamisilta toistaiseksi. Kiireellisissä asioissa asiakkaat voivat ottaa yhteyttä omavalmentajaansa sähköpostilla tai soittamalla.

Perhepalvelut:

- Ryhmämuotoinen toiminta on keskeytetty toistaiseksi.
- Perhekeskus Satelliitti on suljettu toistaiseksi.
- Kotikäyntejä tehdään harkinnan mukaan.

Toimipisteiden avaaminen ja rajoitusten purkaminen:

Valtioneuvosto on linjannut yhteiskunnan eri toimintojen vähittäistä avaamista 4.5.2020. Suomi on asteittain siirtymässä hybridistrategiaan, jossa on tarkoitus vähitellen avata yhteiskuntaa, mutta toisaalta estää Covid 19-viruksen leviämistä väestön keskuudessa lisäämällä testausta, jäljittämistä ja tartunnan saaneiden ja altistuneiden eristämistä ja hoitoa. Erityisen tärkeää on edelleen riskiryhmiin kuuluvien kansalaisten suojaaminen virustartunnalta.

Sosiaali- ja terveyskeskuksen toimintojen muutokset ja toimipisteiden sulkemiset sekä uusien toimintojen perustamiset ovat olleet mittavia. Toimintoja ei voida kerralla palauttaa normaalioloihin missään olosuhteissa. Toimintojen mahdollinen uudelleen avaaminen edellyttää koronatilanteen päivittäistä seuraamista ja valtion viranomaispäätösten ja ohjeiden tarkkaa noudattamista. On perusteltua, että palvelualuejohtajat tekevät omilla palvelualueillaan päätökset toimipisteiden avaamisesta ja toimintojen normaalioloihin saattamisesta neuvoteltuaan sosiaali- ja terveystalvelujohtajan kanssa asiasta.

Päätösehdotus

Sosiaali- ja terveystalvelujohtaja Juha Sandberg

Sosiaali ja terveystalvelujen lautakunta päättää:

- 1) merkitä tiedokseen sosiaali- ja terveyskeskuksen toimintaan tehdyt muutokset koronatilanteen ja valtion viranomaisten määräysten johdosta sekä
- 2) valtuuttaa sosiaali- ja terveyskeskuksen palvelualuejohtajat avaamaan palveluita ja saattamaan niitä normaaliolojen toimintamuotoihin omalla palvelualueellaan neuvoteltuaan ensin sosiaali- ja terveystalvelujohtajan kanssa. Palvelujen avaamisessa noudatetaan tarkoin valtion viranomaisten määräyksiä, päätöksiä ja ohjeita.

Päätös

Sosiaali- ja terveystalvelujen lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

